

Dit hoofdstuk in het boek Bijbels Onderwijzen bevat de zes uitgangspunten voor het zijn van een Bijbelgetrouwe onderwijzer. Dit keer een algemene inleiding op de onderwijzer. In de komende maanden komen alle uitgangspunten afzonderlijk aan bod in de bijdragen.

Bijbeltekst | Spreuken 5:1-13 (vers 13)

- 1** MIJN zoon, merk op mijn wijsheid; neig uw oor tot mijn verstand;
- 2** Opdat gij alle bedachtzaamheid behoudt, en uw lippen wetenschap bewaren.
- 3** Want de lippen der vreemde vrouw druppen honingzeem, en haar gehemelte is gladder dan olie;
- 4** Maar het laatste van haar is bitter als alsem, scherp als een tweesnijdend zwaard.
- 5** Haar voeten dalen naar den dood, haar treden houden de hel vast.
- 6** Opdat gij het pad des levens niet zoudt wegen, zijn haar gangen ongestadig, dat gij het niet merkt.
- 7** Nu dan, gij kinderen, hoort naar mij, en wijkt niet van de redenen mijns monds.
- 8** Maak uw weg verre van haar, en nader niet tot de deur van haar huis,
- 9** Opdat gij anderen uw eer niet geeft, en uw jaren den wrede;
- 10** Opdat de vreemden zich niet verzadigen van uw vermogen, en al uw smartelijke arbeid niet kome in het huis des onbekenden,
- 11** En gij in uw laatste brult, als uw vlees en uw lijf verteerd is,
- 12** En zegt: Hoe heb ik de tucht gehaat, en mijn hart de bestraffing versmaad,
- 13** En heb niet gehoord naar de stem mijner onderwijzers, noch mijn oor geneigd tot mijn leraars!

Bezinning

In de verzen die gelezen zijn lezen we van een hartelijke opwekking aan een leerling om te luisteren naar de stem van zijn onderwijzer(es). Hij of zij wil hem of haar immers bewaren voor een verkeerde leer en een verkeerd leven. Hoe belangrijk is dus de taak van de onderwijzer(es)! In vers 13 lezen we het verwijt dat een leerling zich maakt als hij toch afgedwaald is van het rechte spoor: 'En (ik) heb niet gehoord naar de stem mijner onderwijzers, noch mijn oor geneigd tot mijn leraars!' Salomo wijst dus op het belang van 'de stem van de onderwijzer en de leraar'.

Als we alle Bijbelse gegevens over dit onderwijzen eens nagaan dan zien we ook hoe dit leerproces vroeger ging. De leerling begint met een vorm van passief leren en eindigt met een actieve leerhouding. Een leerling moet eerst leren luisteren en gehoorzamen. Hij moet leren de woorden van zijn onderwijzer(es) te bewaren en te doen! Daarna moet hij steeds meer zelf leren om wat hij geleerd heeft in praktijk te brengen. Wat is het dan belangrijk dat de onderwijzer(es) daarin het goede voorbeeld geeft. We zijn voor onze leerlingen heel belangrijke identificatiefiguren. Ten goede óf ten kwade! Zijn wij ons daar ook genoeg van

bewust? Beseffen we wel hoe noodzakelijk de vreze des Heeren is in ons eigen leven? Als een leerling zou afwijken van het Bijbelse spoor en misschien later in moeilijke omstandigheden terecht komt, zou hij of zij dan kunnen zeggen: “Had ik maar gehoord naar de stem van mijn onderwijzer(es)”?

Hoe belangrijk is het dan juist dat we als onderwijzer(es) zelf door wedergeboorte een plaats kregen op de leerschool van de allerhoogste Profeet. Juist daar wordt een ‘lerende houding’ geleerd, want er moet veel geleerd en nog meer afgeleerd worden. Op die school wordt onderwijs gegeven in Wie God is in Zijn deugden, wie ik zelf ben in mijn verloren bestaan en Wie Christus is als de Middelaar Gods en der mensen. Zulke onderwijzers krijgen zelf de enige Onderwijzer nodig, omdat ze uit zichzelf onmogelijk leerlingen kunnen onderwijzen. Dat geeft een afhankelijk leven en is te merken in de klas. Het diepe besef dat we gezagsdrager zijn, door de Heere Zelf daartoe gesteld, maakt ernstig en doet beseffen dat we eenmaal rekenschap moeten afleggen van ons gegeven onderwijs. Het doet ons voortdurend afvragen: Wie is tot deze taak bekwaam? Maar dat mag juist uitdrijven naar de Heere Die onbekwame onderwijzers bekwaam wil maken. Dat geeft ook een leven dichtbij Gods Woord.

Wat is het belangrijk om als onderwijzer(es) onze leerlingen iedere dag heel dicht bij Gods Woord te brengen. Lees met onze kinderen, zodra ze lezen kunnen, één of enkele teksten uit de Bijbel met de kanttekeningen en leg die uit. Dat is het zaad dat gestrooid mag worden. De Heilige Geest kan het gebruiken tot winst voor hun jonge ziel.

Bespreking

- Wat wordt bedoeld met ‘en heb niet gehoord naar de stem mijner onderwijzers, noch mijn oor geneigd tot mijn leraars’? En wat betekent dat voor de onderwijzer?
- Hoe komt de vreze des Heeren openbaar in het dagelijks leven op school? En welke weg hebben we te bewandelen als we onze onbekwaamheid beleven?
- Waarom is het zo belangrijk om onze jonge kinderen al zo vroeg dicht bij de Bijbel (met kanttekeningen) te brengen?

Zingen

- Psalm 119:17